С.М. Телюков, С.В. Гузченко, Є.С. Гатченко

Харківський національний університет Повітряних Сил ім. І. Кожедуба, Харків

МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ ОБСТАНОВКИ КОМАНДИРОМ ТАКТИЧНОЇ ЛАНКИ

Запропоновано методику оцінювання бойової обстановки командиром тактичної ланки під час організації бою. Дана методика обґрунтована на оцінюванні бойових потенціалів протидіючих сторін та, в подальшому, оцінюванні можливостей по реалізації, цих потенціалів в зовнішніх умовах. Представлено характеристики елементів бойової обстановки, а також характер та особливості взаємного впливу її елементів між собою. Розроблена методика забезпечує логічний і послідовний порядок проведення процедури оцінювання бойової обстановки, та відображає причинно-наслідкові зв'язки між її складовими елементами. Методика дозволить отримати на початковому етапі процесу оцінювання перші об'єктивні висновки для подальшого вироблення замислу і формулювання рішення, в складних інформаційних умовах та при обмеженні часу. Також розроблена методика дозволить раціонально розподілити зусилля між офіцерами штабу під час оцінювання бойової обстановки.

Ключові слова: бойова обстановка, операційна система, взаємозв'язок елементів, характер впливу, фактори та умови.

Вступ

Постановка проблеми. Найважливішим етапом розумової діяльності командира батальйону з підготовки бою є організація бою. Це пов'язано з тим, що під час організації бою командир батальйону та його штаб повинні зібрати та проаналізувати інформацію про бойову обстановку і спрогнозувати її розвиток. Все це виконується з метою визначення замислу і формулювання рішення на бій. Безпосередньо аналіз інформації про бойову обстановку та прогнозування розвитку подій здійснюється вході оцінювання обстановки. В бойових статутах механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України визначено, що необхідно оцінити в залежності від виду бою [1–2], але відсутня зрозуміла та наглядна методика виконання процедури оцінювання обстановки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У роботах надані рекомендації та описані підходи щодо оцінювання обстановки [3–7]. Також в польових статутах Збройних Сил Сполучених Штатів Америки, в інструкціях посадових осіб штабів підрозділів Збройних Сил країн членів НАТО визначені процедури військового процесу прийняття рішення (Military Decision-Making Process – MDMP) [8–11]. Логіка даного процесу не відрізняється від логіки процесу організації бою (дій), що виконуються нашими командирами і штабами підрозділів тактичного рівня. Зокрема в процедурі “Аналіз завдання” (Mission Analysis) процесу MDMP є один з ключових кроків (заходів) мета якого виконати “Попередню розвідувальну підготовку поля бою” (Intelligence preparation of the battlefield – IPB), а саме: визначити оперативне

середовище (райони виконання завдань); охарактеризувати фактори впливу зовнішніх умов (середовища) на дії противника та своїх військ; оцінити противника (загрозу); визначити імовірні варіанти дій противника.

Все це безумовно дозволяє зрозуміти що і як необхідно оцінювати. Але відсутній обґрунтований та зрозумілий варіант методики оцінювання обстановки у вигляді послідовності логічних та зрозумілих дій.

Мета статті. Розробка методики оцінювання обстановки під час організації бою командиром тактичної ланки. Дана методика повинна з одного боку надати логічний порядок проведення процедури оцінювання обстановки, з іншого боку відображати причинно-наслідкові зв'язки між її складовими.

Виклад основного матеріалу

Для виконання процедури оцінювання обстановки насамперед необхідно розуміти, що таке бойова обстановка та який характер взаємодії її складових між собою.

Бойова обстановка – сукупність факторів та умов, які впливають на бойові дії у визначеному районі за певний час. Основними факторами, які впливають на бойові дії, є (рис. 1):

- противник, тобто війська противника;
- свої війська (підрозділи);
- сусіди, тобто сусідні (дружні) війська.

Основними (зовнішніми) умовами, в яких відбуваються бойові дії, є (рис. 1):

- пора року та час доби (у т.ч. континентальні особливості клімату);

- гідрометеорологічні та погодні умови;
- місцевість (район бою);
- економічний, соціальний, військово-політичний стан району бою (у т.ч. інформаційний вплив);
- РХБ обстановка (у т.ч. екологічні умови).

Рис. 1. Склад бойової обстановки для тактичних груп
Джерело: розроблено авторами.

Розглядаючи бойову обстановку лише в аспекті факторів та умов буде складно зрозуміти і визначити характер взаємодії складових бойової обстановки між собою. Це пов'язано з тим, що поняття “фактор” визначає причину (рушійну силу) будь-якого явища або процесу, а поняття “умова” характеризує середовище, в якому виникають явища або процеси, що в подальшому існують та відбуваються.

Для вирішення вище вказаного протиріччя пропонується розглядати бойову обстановку в якості системи, в якій відбувається відповідний процес (тобто бойові дії). При такому підході фактори та умови, що визначені вище, є елементами бойової обстановки, а бойова обстановка є сукупністю взаємопов'язаних елементів і представляє собою операційну систему (не плутати з програмним забезпеченням), в якій відбуваються (ведуться) бойові дії.

В контексті бойових дій елементи бойової обстановки є відносно незалежними та відносно залежними. Розглядаючи елементи бойової обстановки з цієї точки зору можна визначити, що відносно незалежними її елементами є природні умови (пора року та час доби, гідрометеорологічні та погодні умови, місцевість), а основний вплив від всіх елементів сприймають свої та сусідні (дружні) війська (підрозділи). Вплив одного елемента бойової обстановки на інший може бути наступним:

- прямий вплив – один (відносно незалежний) елемент напряму впливає на інший (відносно залежний елемент);
- каскадно-прямий вплив – один (відносно не-

залежний) елемент впливає через один або декілька елементів на інший (відносно залежний) елемент бойової обстановки;

- зворотний вплив – один (відносно залежний) елемент впливає на інший (відносно незалежний) елемент бойової обстановки;

- каскадно-зворотний вплив – один (відносно залежний) елемент впливає через один або декілька елементів на інший (відносно незалежний) елемент бойової обстановки.

Для наглядного розуміння напрямку та особливості впливу елементів бойової обстановки один на одного, необхідно схематично показати взаємозалежність її елементів між собою. На рис. 2 прямий та каскадно-прямий вплив показані суцільними лініями, а зворотний та каскадно-зворотний вплив показані пунктирними лініями.

Наявність зворотного та каскадно-зворотного впливу виглядає де-що парадоксально, тобто відносно залежні елементи бойової обстановки (наприклад, противник або свої війська) можуть впливати на відносно незалежні (місцевість, РХБ обстановка, економічний стан району бою). Так це можливо, тому що застосування ОВТ як силами противника так і нашими військами може спричинити зміни в характеристиках елементів бойової обстановки. Наприклад знищення місцевої інфраструктури, руйнування об'єктів промисловості, встановлення перешкод у вигляді інженерних засобів змінює характеристики економічного, соціального стану району бою, може спричинити погіршення екологічних

умов та погіршення прохідності місцевості, її маскувальні властивості і т.ін. Також під зворотним впливом розуміється врахування залежним елементом умов, що створює незалежний елемент бойової

обстановки. Наприклад, в умовах дій вночі, своїм військам необхідно обов'язково використовувати прилади нічного бачення.

Рис. 2. Схема взаємозалежності елементів бойової обстановки для тактичної групи
Джерело: розроблено авторами.

На рис. 3 представлена деталізована схема взаємного зв'язку елементів бойової обстановки для тактичної групи, враховуючи їх основні характеристики та характер взаємного впливу елементів між ними. Врахування всіх характеристик елементів бойової обстановки, факторів та умов, що вони утворюють, забезпечує прийняття обґрунтованого рішення. Але в складних інформаційних умовах та при обмеженні часу не завжди можливо детально описати та повністю оцінити елементи бойової обстановки. У зв'язку з цим виникає питання, так за яким характером взаємного впливу елементів бойової обстановки та в якій послідовності проводити оцінювання, щоб вже на початковому етапі даного процесу отримати перші об'єктивні висновки для подальшого вироблення замислу та формулювання рішення? Відповіддю на поставлені питання може бути наступною:

– оцінювання бойової обстановки повинно проводитись за всіма напрямками впливу;

– спочатку оцінювання проводиться за прямим (у т.ч. каскадно-прямим) впливом елементів бойової обстановки на інші, після цього за зворотним (у т.ч. каскадно-зворотним) впливом відповідно.

Логіка даної відповіді полягає в тому, що при оцінюванні бойової обстановки за прямим впливом здійснюється аналіз її елементів, формується детальний опис вихідних умов, порівняно з тією, що була отримана під час процедури усвідомлення завдання старшого командира. В ході оцінювання обстановки за зворотним впливом здійснюється прогнозування розвитку подій, тобто визначаються можливі варіанти впливу відносно залежних елементів бойової обстановки на відносно незалежні, визначаються можливості врахування впливу природних умов на дії військ, а також імовірні варіанти розвитку подій та наслідки розвитку сформованої ситуації. Це у свою чергу в подальшому і забезпечує вироблення замислу бою та формулювання рішення на бій.

Рис. 3. Схема взаємозв'язку елементів бойової обстановки для тактичної групи та їх основні характеристики
 Джерело: розроблено авторами.

Але, все ж таки, з чого починати процес оцінювання обстановки в складних умовах планування (при обмеженні в часу на організацію бою або на військовий процес прийняття рішення, та при обмеженні кількості посадових осіб органу управління, в складних інформаційних умовах)?

Для відповіді на це питання необхідно сформулювати основний принцип процесу оцінювання бойової обстановки, а саме: процес оцінювання бойової обстановки повинен бути спрямованим на оцінювання бойових потенціалів протидіючих сторін та в подальшому на оцінювання можливостей по реалізації цих потенціалів в зовнішніх умовах з метою визначення замислу бою та відповідно варіанту рішення на бій. Стосовно визначення замислу бою та варіанту рішення, то це також відноситься і до військ противника, тобто в процесі оцінювання бойової обстановки необхідно викрити його імовірний замисел та імовірний варіант рішення на бій.

Розглянемо варіант та логіку процесу оцінювання бойової обстановки на основі вище сформульованого принципу, наприклад, якщо майбутнє завдання пов'язано з безпосередньою вогневою протидією військ противника та своїх військ. Відповідно визначеному принципу оцінювання обстановки необхідно починати з оцінювання противника та своїх військ. Дане оцінювання повинно здійснюватися за однаковими показниками, відмінність полягає лише в тому, що показники для оцінювання військ противника мають імовірний характер. Для подальшого розуміння, в загальному сенсі, імовірного розвитку майбутніх дій, незалежно від виду бою, перш за все оцінюються кількісний склад та бойові можливості противника та своїх військ. Більш детально:

- визначається кількісний склад видів озброєння, що є в наявності та можуть бути застосовані;
- визначаються вогневі можливості озброєння на основні розрахунку вогневого потенціалу кожного виду;
- проведення якісного порівняння вогневих можливостей за видами озброєння.

Відомо, що вогневий потенціал озброєння, це складова частина бойового потенціалу підрозділу або угруповання в цілому [12–13].

Таким чином, на основі розрахованого співвідношення сил та засобів, буде отримано перший висновок щодо імовірного характеру дій противника по відношенню до своїх військ (тобто буде окреслено нарис імовірного замислу дій противника). Чому нарис імовірного замислу? Тому що, наприклад, після визначення співвідношення сил та засобів не можна гарантовано стверджувати про те, що противник має намір поривати оборону наших військ (навіть якщо співвідношення 3:1 і більше, з урахуванням підтримки дій противника його авіацією та ар-

тилерією).

Логіка подальшого процесу оцінювання обстановки проводиться в аспекті реалізації бойових потенціалів сторін в зовнішніх умовах, а саме оцінюванні місцевості та інших природних умов. В залежності від виду бою необхідно буде оцінити можливості противника щодо розміщення та розгортання на даній місцевості для розуміння того, яка кількість сил противника може протидіяти своїм військам в цих умовах у визначений період часу. Оцінювання місцевості необхідно проводити з урахуванням динаміки впливу пори року та часу доби (у т.ч. континентальних особливостей клімату та гідрометеорологічних та погодних умов). Місцевість оцінюється на основі тактичних характеристик (військових аспектів місцевості). Для визначення цих характеристик, необхідна точна інформація про природні характеристики місцевості:

- географічне розміщення;
- характер та тип рельєфу (характер ґрунту);
- природні перешкоди;
- режими річок (каналів, боліт, та озер);
- природні ресурси (вода, ліси, надра, родючість земель і т. ін.);
- флора та фауна;
- наявність та характеристика населених пунктів та окремих об'єктів (заселеність територій);
- характеристика та стан доріг;
- гідротехнічні споруди;
- штучні перешкоди;
- топогеодезичні пункти.

Далі на основі природних характеристик з обов'язковим урахуванням тактичних (бойових) характеристик наявного ОВТ противника та своїх військ визначаються тактичні характеристики місцевості по відношенню до протидіючих сторін, а саме:

- прохідність, маневреність, можливості розміщення та розгортання військ;
- оглядовість та орієнтування (можливості розвідки, спостереження, наявність топогеодезичних пунктів та орієнтирів);
- можливість ведення вогню на максимальну дальність;
- можливість маскуванню;
- захищеність (від засобів ураження та зараження);
- доступність до природних та інженерних ресурсів (вода, енергетичні ресурси, будівельні матеріали);
- імовірні контактні захворювання (контакт з флорою та фауною).

Очевидно, що результати оцінювання прохідності місцевості будуть некоректними, без урахування можливостей військової техніки; доступність до природних та інженерних ресурсів не може бути

однозначно визначена без урахування технічного забезпечення інженерних підрозділів і т. ін.

З урахуванням поточних результатів оцінювання противника та своїх військ, продовжують визначатись можливості щодо реалізації бойових потенціалів сторін в даних зовнішніх умовах. Уточняється імовірний замисел дій (рішення) противника, визначається його імовірний характер та способи дій (до початку та під час бою). Формуються нариси: системи вогню (сектора та ділянки зосередження вогню) та загороджень; бойового порядку; порядку організації взаємодії, управління та всебічного забезпечення бою. Стосовно всебічного забезпечення бою визначаються заходи щодо реалізації та підвищення бойового потенціалу своїх військ (тобто впровадження видів бойового забезпечення), визначаються заходи щодо зниження бойового потенціалу противника (саме тут проявляється зворотній вплив одного елементу бойової обстановки на інші). Це дозволить більш точно визначити (сформулювати):

- замисел дій (рішення), характер та способи дій своїх військ (до початку та під час бою);
- система вогню та загороджень;
- бойовий порядок своїх військ (на основі оцінки можливостей та потенціалів своїх підрозділів);
- порядок організації взаємодії управління та всебічного забезпечення бою.

Також на даному етапі може бути оцінено можливості взаємодії з сусідніми підрозділами (чим і як вони нам можуть допомогти, або навпаки, чим і як ми можемо надати допомогу їм), як взаємодіяти напряду (безпосередньо) або через старшого командира, який характер допомоги (вогневий, інформаційний, матеріальний і т. ін).

На заключному етапі оцінюються:

- економічний, соціальний, військово-політичний стан району бою (у т.ч. інформаційний вплив): близькість до державного кордону; джерела та засоби розповсюдження інформації та пропаганди; суспільно-політична обстановка; відношення до війни та до противника і наших військ; історичні цінності; національність та мова спілкування; традиції та звичаї; форми та способи урядового управління; особливості роботи органів місцевої влади; групи та особи традиційного та неформального впливу на населення; видобувні, виробничі, будівельні, транспортні, ремонтні підприємства; наявність та концентрація військових та цивільних небезпечних об'єктів; джерела енергетичних ресурсів; запаси пального, продовольства та іншого майна; господарські та житлові, комунальні об'єкти; комунікаційні споруди; медичні (профілактичні) заклади; форми власності майна; економіко-соціальний рівень населення та району в цілому.

- РХБ обстановка (у т.ч. екологічні та епідеміологічні умови): вид, час та спосіб зараження; пото-

чний стан та розподіл рівня зараження; як імовірно буде змінюватись за часом.

Результати оцінювання даного етапу є:

- стосовно економічного, соціального, військово-політичного стан району бою (у т.ч. інформаційний вплив): характер взаємовідносин з населенням (рівень обмеження), наміри контактів та дій місцевого населення по відношенню до противника, своїх та сусідніх (дружніх) військ, ступінь достовірності інформації, розвідка та диверсійні дії населення в інтересах противника, своїх та сусідніх (дружніх) військ, інформаційний вплив або його обмеження, можливості використання місцевої інфраструктури;

- стосовно РХБ обстановки (у т.ч. екологічних та епідеміологічних умов) вказуються заходи: по захисту військ (підрозділів) та населення, по ліквідації наслідків; визначаються способи дій, ступінь ураження особового складу (населення).

Вказані результати використовуються для уточнення імовірного варіанту дій противника (елементів його рішення), та відповідно для подальшого вироблення варіанту (варіантів) свого рішення.

У випадку, коли якість інформації щодо противника, на момент проведення оцінювання, є недостатньою, тобто має сумнівний характер, необхідно негайно приступити до оцінювання своїх військ. Наприклад, в процесі оцінювання бойового потенціалу необхідно визначити (спрогнозувати) імовірні результати виконання завдань, наприклад: розрахувати щільність вогню свого підрозділу, визначити ймовірну кількість знищених броньованих цілей противника протитанковими засобами своїх військ (для подальшого визначення бойового порядку). В додаток до цього, оцінюється потенціал сусідів або отримується інформація про даний потенціал. Це необхідно для визначення можливої допомоги від сусідів (або навпаки, чим і як ми можемо надати допомогу їм).

При організації бою (військового процесу прийняття рішення) необхідно організовувати збір та добування інформації, її перевірку та уточнення, щодо забезпечення можливості оцінювання всіх складових елементів бойової обстановки.

Висновки

Таким чином, методика оцінювання обстановки командиром тактичної ланки повинна ґрунтуватись: по-перше – на оцінюванні бойових потенціалів протидіючих сторін; по-друге – на оцінюванні можливостей реалізації бойових потенціалів протидіючих сторін в зовнішніх умовах бойової обстановки. Послідовність оцінювання бойової обстановки пропонується наступною:

1. Оцінювання співвідношення сил та засобів противника та своїх військ, на основі розрахунку вогневих потенціалів. В подальшому, в процесі оці-

нювання обстановки, необхідно визначати інші складові бойового потенціалу сторін.

2. Оцінювання місцевості в аспекті реалізації вогневих потенціалів сторін, з урахуванням динаміки впливу пори року та часу доби (у т.ч. континентальних особливостей клімату та гідрометеорологічних та погодних умов). Даний етап здійснюється на основі вивчення природних характеристик з подальшим визначенням тактичних характеристик (військових аспектів місцевості), що здійснюють вплив на війська противника та свої війська.

3. Оцінювання економічного, соціального, вій-

ськово-політичного стану району бою (у т.ч. інформаційний вплив), з урахуванням РХБ обстановки (у т.ч. екологічні та епідеміологічні умови).

Запропонована методика дозволить: послідовно оцінити бойову обстановку та отримати вже на початковому етапі оцінювання перші об'єктивні висновки для подальшого вироблення замислу та формулювання рішення, в складних інформаційних умовах та при обмеженні часу; раціонально розподілити зусилля між офіцерами штабу під час оцінювання бойової обстановки.

Список літератури

1. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Ч. 2, батальйон (рота). Київ : МОУ, 2016. 351 с.
2. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Ч. 3, взвод, відділення, екіпаж. Київ : МОУ, 2016. 229 с.
3. Методичні рекомендації роботи штабного офіцера тактичної ланки / за ред. А. М. Грищенка. Львів : НАСВ, 2019, 193 с.
4. Трємбовецький О. Г., Гулеватий О. Г. Методика роботи штабу прикордонного загону щодо пошуку і ліквідації диверсійно-розвідувальних груп противника. *Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України*. 2018. № 4(33). С. 119–127. <https://doi.org/10.30748/nitps.2018.33.15>.
5. Звиглянич С. М., Бзот В. Б., Антонов А. В. Система підтримки прийняття рішень на основі використання розвідувальних відомостей. *Системи обробки інформації*. 2016. № 7(144). С. 83–85.
6. Катеринчук І. С., Мисик А. Б., Уварова Т. В. Методика оперативно-тактичних розрахунків для прийняття рішень під час організації прикордонних операцій. *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України ім. І. Черняхівського*. 2013. № 3. С. 70–72.
7. Основы управления войсками в бою. Изд. 2-е, перераб., и доп. Москва : Воениздат, 1977. 389 с.
8. Allied Tactical Publication 3.2.2. Command and control of allied land forces. NATO. Brussels : Standardization Office, 2016, 263 p.
9. Field Manual 6-0. Commander and Staff Organization and Operations. Washington: Headquarters Department of the Army, 2016. 394 p.
10. Allied Tactical Publication 2-01.3. Marine Corps Reference Publication 2-3A. Intelligence Preparation of the Battlefield. Washington: Headquarters Department of the Army, 2014. 210 p.
11. Jamison Jo M., Russell W. G. Street smart: Intelligence preparation of the battlefield for urban operations, 2002. 151 p. URL: https://www.rand.org/pubs/monograph_reports/MR1287.html (accessed 05.04.2021).
12. Гузченко С. В., Ярош С. П. Обґрунтування підходу до визначення вогневого потенціалу міжвидової тактичної групи. *Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України*. 2014. № 4(17). С. 9–14.
13. Дроль О. Ю., Гузченко С. В., Телюков С. М. Методика визначення оптимальної кількості та виду озброєння мобільних груп для забезпечення дій по стримуванню противника. *Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил*. 2019. № 2(64). С. 26–32. <https://doi.org/10.30748/zhups.2020.64.04>.

Надійшла до редколегії 31.05.2021

Схвалена до друку 13.07.2021

Відомості про авторів:

Телюков Сергій Миколайович

кандидат технічних наук
старший викладач
Харківського національного університету
Повітряних Сил ім. І. Кожедуба,
Харків, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-0067-8028>

Гузченко Сергій Вікторович

кандидат військових наук
начальник кафедри
Харківського національного університету
Повітряних Сил ім. І. Кожедуба,
Харків, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-3562-6172>

Information about the authors:

Segiy Telyukov

Candidate of Technical Sciences
Senior Instructor of Ivan Kozhedub
Kharkiv National
Air Force University,
Kharkiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-0067-8028>

Segiy Guzchenko

Candidate of Military Sciences
Head of Department of
Ivan Kozhedub Kharkiv National
Air Force University,
Kharkiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-3562-6172>

Гатченко Євгеній Сергійовичстарший викладач
Харківського національного університету
Повітряних Сил ім. І. Кожедуба,
Харків, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-2455-0766>**Yevhenii Hatchenko**Senior Instructor
of Ivan Kozhedub Kharkiv National
Air Force University,
Kharkiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-2455-0766>**МЕТОДИКА ОЦЕНИВАНИЯ ОБСТАНОВКИ КОМАНДИРОМ ТАКТИЧЕСКОГО ЗВЕНА**

С.Н. Телюков, С.В. Гузченко, Е.С. Гатченко

Предложена методика оценивания боевой обстановки командиром тактического звена в ходе организации общевойскового боя. Данная методика основана на оценивании боевых потенциалов противодействующих сторон с последующим оцениванием возможностей по реализации этих потенциалов во внешних условиях. Представлены детализированные характеристики элементов боевой обстановки, а также показано характер и особенности взаимного воздействия её элементов между собой: прямое воздействие, каскадно-прямое, обратное и каскадно-обратное воздействие. Разработанная методика обеспечивает логический и последовательный порядок проведения процедуры оценивания боевой обстановки, и отображает причинно-следственные связи между её составляющими элементами. Методика позволит получить на начальном этапе процесса оценивания первые объективные выводы, которые в дальнейшем позволят выработать замысел действий и сформулировать решение на бой, с учетом сложных информационных условий и ограниченности во времени. Также разработанная методика позволит рационально распределить усилия между офицерами штаба в ходе оценивания боевой обстановки.

Ключевые слова: боевая обстановка, операционная система, взаимосвязь элементов, характер влияния, факторы и условия.

METHODOLOGY FOR ASSESSING THE SITUATION BY THE TACTICAL LEVEL COMMANDER

S. Telyukov, S. Guzchenko, Ye. Hatchenko

The methodology for assessing the combat situation by a tactical echelon commander in the course of organizing a combined arms battle is proposed. This technique is based on assessing the combat potentials of the opposing sides with a subsequent assessment of the possibilities for realizing these potentials in external conditions. The combat situation was considered not only in the aspect of the factors and conditions that it creates, but also its analysis was carried out as a system in which the corresponding processes take place. With this approach, factors and conditions were considered as elements of the situation, and the combat situation was presented in the form of an operating system or environment in which the fighting was conducted. The detailed characteristics of the elements of the combat situation are presented, and the nature and features of the mutual influence of its elements among themselves are shown: direct action, cascade-direct, reverse and cascade-reverse action. The nature and types of relationships between the elements of the situation have been determined. It is shown that taking into account all the characteristics of the elements of a combat situation, the factors and conditions they create, ensures the adoption of a well-grounded decision. However, in difficult informational conditions and with limited time for organizing combined arms combat, it is not always possible to describe in detail and fully evaluate all the elements. The developed methodology provides a logical and consistent procedure for assessing the combat situation, and displays the cause-and-effect relationships between its constituent elements. The methodology will allow obtaining at the initial stage of the assessment process the first objective conclusions, which in the future will allow to develop an action plan and formulate a decision for battle, taking into account difficult information conditions and time constraints. Also, the developed methodology will make it possible to rationally distribute efforts between staff officers in the course of assessing the combat situation. On the basis of the methodology for assessing the situation by the commander of the tactical echelon, in the future, new methods of conducting tactical calculations, analyzing their results with subsequent forecasting of the development of events can be obtained.

Keywords: combat situation, operating system, interrelation of elements, nature of influence, factors and conditions.